

Spm. nr. S 1053

Til forsvarsministeren (1/2 99) af:

Peter Skaarup (DF):

»Hvad har forsvaret gjort for at undersøge det såkaldte Golf-syndrom på baggrund af danske soldaters deltagelse i Golfkrigen i 1991, og hvor mange tilfælde har der været, der kunne henregnes under dette syndrom, og hvilke initiativer tager forsvaret generelt for at hjælpe personel, der kommer i psykiske og fysiske vanskeligheder efter deres indsats for det danske forsvar i forbindelse med længerevarende aktioner uden for landets grænser?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 1052.

Svar (8/2 99)

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Det er af Forsvarskommandoen oplyst, at forsvaret i begyndelsen af 1996 iværksatte en undersøgelse af personel, der har været udstationeret til Golfområdet. Undersøgelsen blev indledningsvis udført af Arbejdsmedicinsk Klinik på Rigshospitalet, nu Arbejds- og miljømedicinsk Afdeling på Bispebjerg Hospital. Alle tidligere udstationerede fik tilsendt et spørgeskema og et tilbud om en egentlig helbredsmæssig undersøgelse på Rigshospitalet. Tilslutningen til spørgeskemaundersøgelsen var meget stor og 96% ønskede den opfølgende undersøgelse.

Undersøgelsens resultater blev offentliggjort med udsendelse af en omfattende rapport i marts 1998 benævnt »Helbredsstatus hos danskere efter ophold i Golfområdet under og efter Golfkrigen«. I undersøgelsen deltog 686 personer. Undersøgelsen har som tilsvarende udenlandske undersøgelser vist, at der ikke er tale om et egentligt Golfkrigs-syndrom, men om at en række symptomer af psykisk eller fysisk art optræder hyppigere i den undersøgte gruppe end i en kontrolgruppe.

I forlængelse af dansk forsvars deltagelse i internationale operationer vurderede forsvaret, at der var behov for en række ændringer i forsvarets håndtering af fysisk og psykisk skadede personer og deres familier. Forsvarskomman-

doen iværksatte derfor et arbejde, der resulterede i en række initiativer.

I første omgang omfattede det en kontaktpersonordning til hjælp for fysisk skadede og deres familier, hvor forhold omkring behandling, arbejdsevnetab, omskoling og erstatning mv. blev centraliseret ved en enkelt kontaktperson, der så formidlede den berørte og vedkommendes families behov mellem militære og civile myndigheder. Dette er nu indarbejdet som rutine ved forsvarets myndigheder.

Vedrørende psykiske skader nedsatte Forsvarskommandoen i 1996 en arbejdsgruppe, som havde til formål dels at fremsætte forslag til en revideret overordnet policy for området, dels at samordne og justere de eksisterende forebyggende foranstaltninger og støttemuligheder, der stilles til rådighed for forsvarets hjemsendte og tjenstgørende personel samt disses pårørende, som er påvirket af psykiske efterreaktioner forårsaget af traumatiske hændelser i tjenesten.

Arbejdsgruppens rapport benævnt »Redegørelse vedrørende bistand til personel, som lider af psykiske efterreaktioner« forelå i januar 1997, og det kan oplyses, at alle rapportens anbefalinger er blevet implementeret siden medio 1997, hvorfor der nu eksisterer en sammenhængende række af forebyggelses- og hjælpeforanstaltninger.

Blandt de mange foranstaltninger, der er iværksat, er bl.a., at personellet forinden udsendelse samt ved hjemkomst orienteres om psykiske belastninger. Psykologer og socialrådgivere fra forsvaret medvirker i disse orienteringer. Alt personel skal således i forbindelse med udsendelse til og hjemkomst fra tjeneste i international mission modtage oplysning om, at forsvarets psykologer står til rådighed, hvis der bliver behov for psykologhjælp.

Et andet initiativ er, at alle udsendte ca. 6 mdr. efter hjemkomst får tilsendt et spørgeskema vedrørende deres oplevelser og reaktioner herpå. I spørgeskemaet er der information om, hvordan den enkelte kan komme i kontakt med forsvarets psykologer, hvis det ønskes. Ligeledes vil de personer, der på baggrund af en gennemgang af spørgeskemaerne vurderes at være i en risikogruppe, blive kontaktet af forsvarets psykologer med tilbud om at modtage hjælp.

Der er herudover oprettet en psykologisk udrykkeordning, hvor militære psykologer med kort varsel kan tilkaldes i tilfælde af ulykker, kamphandlinger eller psykiske reaktioner hos